

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Octóber' 26 dikán, 1824.

B a v a r i a.

Kivált az Orvosokra nézve nevezetesen tarthatjuk a' következő tudósítást, a' mellyet Bavariai Kiralyné Ő Felségének telyes meggyógyulása után adtak-ki a' Monachiumi Orvosok. Mi ezt így közölhetjük csak kivonásban:

Octob. 10-dik napján történt, hogy 10 óra felé Kiralyné Ő Felségének jobb karján eret vágtak, 's e' végre az úgy nevezett Vena Basilicát választották. A' hirtelenül nagy hevességgel karéjosan kiszökő világos veres vér-patak, az edénynek, melybe a' vér folyt, a' tapasztalással ellenkező hirtelenséggel lett megtelése, és az, hogy a' szokott kötőt, a' vérnek nagy sebeséggel való tartós kiomlása miatt, ambar az érvágási kötő a' karjának felső részéről levétetődött, feltenni lehetetlen vala, azonnal arra a' gyanakodásra szolgáltatott okot, hogy a' Verő-ér (arteria brachialis) sértetett-meg. Az össze hívatott Orvosi személyek' gyűlése az érvágási kötő' feltételésének hijába lett próbáltatása után valami 10 minuták mulva érkezett-meg.

Valamint a' történetnek előbeszélése, úgy a' kifolyt és még meglévő világos veres vér, szükségessé tették azt, hogy itt a' verő ér' sérelmének gyógyittatására kívántató minden elővigyázási eszközökkel élni szükséges legyen, annyival is inkább, minthogy a' megsértődött helynek nagy nyomattatása által a' vérnek folyása már meggátoltatott vala.

„Minekutánna minden idekivántató készülétek, az érnymó, a' Lognette, min-

den kötők, gyólts 'sa't., eléhozattattak, ekkor a' megsértett kart az Orvos a' bal kezével a' könyökén által olly módon megmarkolta, hogy a' nagy ujja a' megsértett helyre legyen fordúlva, melly helyen a' másfél fertály óráig tartott nyomattatás miatt, kitetsző mélység okoztatott.

Valami 2 vagy 3 minútum secundumok után a' már szabadon hagyatott sebből semmi vér nem folyt, melyre nézve vastagabb érvágási öszszehajtogatott ruha tétetett a' bőrnek sebére 's a' Lognette és kötők által ott megerössítettetett.

„A' kötő által való betekergetés alig végeztetett vala el, azonnal olly jelentést tett Kiralyné Ő Felsege, hogy könyöke körül nagy melegséget érez, a' melyre nézve attól tart Ő F.ge, hogy a' vér ismét folyni kezdett: de ugyan ezen szempillantásban folyni is kezdett a' kötőn alól is felyül is a' vér, melytől a' kötő nem soká egészszen által ázott.

Hirtelen levétettetvén a' kötők, a' világos verességü vér vékonyan ugyan, de olly hevesen és olly nagy erővel lökődött kifelé, hogy az Orvos a' maga jobb kezének hüvejke és mutató úja által össze nem húzhatta vagy nyomhatta, mint a' czélzás vala, a' sebnak oldalait, úgy, hogy egymást érhessék 's a' vérzést annál kevesebbé állithatta-meg.

Itt tehát már most csak azt kelle és lelete tenni, hogy a' szív és a' megsértődött hely között lévő Circulatio meggátoltassék, melly végre az Orvos, a' maga bal kezének hüvejkét másfél czolnyival a' seben felyül a' verő érre (bra-

chialis arteriára) tévén 's lehető erősen a' kar' felső részének csontjához nyomta. Most már meg szűnt a' vérnek folyása 's a' seb szabadon kinyilva állott, melyhez képeest mármost a' kötőket azon módon, mint a' régi Chiron első könyvében a' 368-dik lapon kinyomtattatott, a' graduált kis nyomó-szer (compresz) is oda alkalmaztatódván, fel lehetne tenni.

Ezen szempillantaton túl a' vérnek semmi nyoma nem látsza többé. A' Felséges betegnek mejjét és egész testét valamely dobogó érzés (szív-dobogás) fogta el, a' melly 16 órát tartott, 's megint gyengült, 's az első 24 órák eltetvén egészen elenyészett. Melly környülállásból az ahozértők méltóképpen ítélnének ezen ér-sérelemnek mind tulajdonságairól, mind azon következésekről, mellyeket maga után vonhatott volna.

Itt következik az a' Bülletin, a' mellyet ma (Oct. 16-kán) utólszor kiadtak az Orvosok: „Királyné Ő Félége telyes nyugodalommal töltötte -el az éjszakát; 9 óra után a' kötő levétegett a' keziről, melynek kívánt és szerencsés foganatja 's következései magokat a' verő érnek megsértetésére nézve egészen kimutatták. Még csak a' megsértődött ér körül találtatik a' reczésbörnek valamely fellágyulása, gyengülése, egy meghasított babszemnyi nagyságban, nyilvánóságos ér-veréssel.

Király és Királyné Ő Felségek megparancsolták, hogy a' bizonyított rész-vételért kegyelmes köszönet tétetődjék 's a' Bülletineknek kiadattatása tovább ne folytatódjék.

Feren cz Károly Ő Cs. K. Fő Hercegsége ugyan ezen nâpon délutanni 3 órá-tájban megérkezett Monachiumba, 's a' Királyi udvarba szállott-le.

Olasz Ország.

Romában October 3-dik napján ágyüköszöntések jelentették a' Sz. Angyal' vára-rol nagy durrogással az Őszentsége XII-dik Leo Pápa koronáztatásának esztendönként eléforduló emlekeztető napját. A' nagy pompával tartatott Isteni tisztelet után, szerencsekívánásra mentek Ő Szentségéhez a' Cardinalisok, a' Fő Papság, a' seregosztályoknak tisztjeik 's egyéb fő személlyek. Azután Alamisna-osztogatas következett. A' Cardinalisoknak, az itt lévő idegen Követeknek a' Fő Papoknak, a' Nemességnek 's a' Dicasteriumoknak 's a' t. házaik, valamint 4-dikben úgy 5-dikben is meg voltak estve világosittatva.

Annak a' szerencsétlen Bathurst kisaszszonynak az Anglus Minister Lord Bathurst leányának, holt testét, a' ki ezen esztendőben Márcz. 16-dikán Romában a' Tiberis mellett lovagolván, ennek partjánál lovastúl egygyütt valamely sippedékes mocsárba süllyedett 's oda fulladott, sok ideig tartott keresés után végezetre csak most Sept. 17-kén találták-meg a' Milvió hídján felyül a' Tiberis vizén hanyattatva. Jó reggel egy pálinka-főző ember látta-meg a' víz' hátán uszkálni. A' szerencsétlennek teste és ruházatja illy sokaig meg-esmerhető épségben maradván, úgy lehet gondolkodni, hogy a' lóval való elbukása után, az, őtet a' maga terhe által az iszapba nyomta, a' honnét a' viznek megáradása által csak lassan lassan mosattott-ki 's emeltetett-fel.

Francia Ország.

A' Londoni Kurir erőssíti, hogy a' szerént, mint ő halotta, a' Francia Országlószék tudósította az Anglus Országlószéket a' felől, hogy egy hajós sereget,

mint közlelbbi ujságunkban irtuk 4000 katonákkal elakar Brestből a' Martiniquei tengerre küldeni, hogy ott magát az Admirális Düperre hajós seregével egygyesittse, 's azután S. Domingóra szálljon ki. A' Kurir szerént ezen kérdésre akképpen felelt az Anglus Országlószék, hogy Anglia megismeri, hogy minden Hatalmaságnak jussa van a' maga felkelt Coloniájának elfoglalására, következésképpen ő (Anglia) semmi akadályt nem fog Francia Országnak ezen dologban tenni. — Mások szerént ellenben csak arról tett jelentést a' Francia Országlószék az Anglus Országlószékeknek, hogy a' Coloniájiban eddig volt őrző seregek helyett akar azokba másokat küldeni. — (Így ítélt, mint irtuk a' Párisi Csillag nevű ujság is).

A' Londoni Stár pedig illy nyilatkoztatást közöl ezen dologról egygyik legujabb darabjában: —

„Mikor valóságos tudósításaink nincsenek, van dolga a' száz nyelvű hirnek. Nincs könnyebb munka, mind Lisbonából, Kadiksból, Brestből hajós seregeket evezetni ki a' világnak valamely része felé, papiroson. Illy hír a' legujabbak között az, hogy Francia ország meg akarja próbálni S. Domingónak visszavétettetését, még pedig 4000 emberek által: a' melly, hogy annak a' személynek szavaival éljünk, a' ki ért valamit ezen dologhoz, a' Vitézségnek valóságos csudája lenne. S. Domingo visszavétettetésének próbálása egyszer már egy egész szép armádanak elvesztésébe került Francia Országnak, és ő bajosan fogna hajlandóságot mutatni arra, hogy a' másodikat hasonló próbára kitegye. Ellenben azt írják a' Havrei kikötőhelyből, hogy ott, hadikészületek 's lovaságnak való ruhadarabok rakattatnának hajókra, hogy S. Domingóba vitetessenek, a' mi már most nem lehetne szabad, mi helyest valóság volna az, hogy Francia ország ellenséges czélzással van ezen szi-

get eránt, 's hogy már ezen czélzás munkába volna vétettetve. Külömben is folyamatosan valának már, csak nem régen is az alkudozások az eránt, hogy Francia Ország ezen szigetnek függetlenségét esmerje meg, és már olly meszsze haladva lenni hittük ezen alkudozásokat, hogy a' S. Domingói Biztosok már ajánlásokat tettek volna Angliában azon summáknak költsönvétele eránt, a' mellyeket ezen sziget Francia Országnak a' maga engedéseért fizetni fogna: és ámbár a' S. Domingói Biztosok között már vissza utazott hazájába, a' harmadik mindazonáltal Francia Országban maradt 's mint halljuk olly reménségtől tápláltatik, hogy az alkudozásokat a' X-dik Károly országolásának kezdete alatt még kedvezőbb kinézésekkel folytathatná, mint eddig. Nem sokkal a' XVIII-dik Lajos halála előtt nagyon fontos előadást terjesztettek vala a' Havrei kereskedők az Országlószék' elejébe S. Domingóra nézve, a' melyben eléadták azt, hogy melly lehetetlen legyen ezen szigetnek meghódoltatása, a' midőn ezen próbatételben a' Bonaparte' armádjának a' virágja elveszett, 's azt is szembetűnő színekkel lefestették, hogy micsoda hasznok háromlanának a' Francia kereskedésre abból, ha az Országlószék az ezen szigeten most Uralkodó emberekkel barátságos alkura lépne.

A' Lisbonai Udvarnál volt Anglus Nagykövet Sir Thornton Eduard Oct. 4-dikén siető evezéssel vissza érkezett Londonban, 's mint a' Stár erőssíti azon javallásokra hozta-el a' Portugalliai Kabinét' valoszat, a' melly javallások Londonból küldettettek vala oda, mint azon alkudozásoknak resultatuma, a' melly alkudozások egy időtől fogva a' Portugallus és Brasiliai Biztosok által Londonban folytattattak. Miben álljon ezen valosz, még

bizonyosan tudni nem lehetett, de úgy hallik, hogy a' Portugallus Kabinét valóban fontolóra vette ezen jóvallasokat, 's vissza se vette őket minden feltétel nélkül. Ezen válasznak Londonba lett megérkezése után ismét hozzá fogtak a' Biztosok a' magok alkudozásaihoz.

A' Vice-Admirális Báró Duperre vezérlése alatt lévő hajós sereg, a' melly egy ideig gyakorlási próbatételek végett a' tengereken tartózkodott, már vissza érkezett a' Touloni kikötőhelybe, a' honnét négy fregátok, a' Venus, Vestale, Nimphe, és Themis Sept. 26-dikán a' lineahajós Kapitány Cuvilier vezérlése alatt a' tengerre ismét kiveztek 's útjokat Brest felé vették, a' honnét a' feljebb említett célra készen álló fegyveres sereget felvészik. A' más része a' B. Düperre hajós seregének, mellyet a' Trident nevű línea hajó 's az Amphitrite, Hermione, és Armide fregátok tesznek, Kadiks felé evezettel, a' honnét a' Trident 's a' Santi Petri línea hajók 's a' Hermione hasonlóképpen Bresthez eveznek.

A' Monitör illy szörnyű történetet beszéll elé Oct. 13-kán: —

„Herrin Henrika Charlottának ki Párisban a' Verneuil uczában lakik, két fiacskáji kosztban voltak Soudieux nevű fűszerszámáruló aszszonynál Vincennesben a' Terrier uczában a' 72-dik szám alatt. A' gyermekek Gerbault Károly és August neveket viseltek; az egygyik 5 a' másik 6 esztendő volt. Az anyyok Herrin Henrika őket gyakran meglátogatta, 's ki vezette sétálni a' Vincennesi erdőbe. October' 10-dikén tizenegyedfél órakor, vasárnap napon ismét hozzájok menván, őket felöltöztette, 's kiment vellek a' nevezett erdőnek Allée des-Minimes nevű sétáló

útjára. Egy más rózsaszín ruhás, hasonló színű kalapos, 's fekete nyakkendő (shawlos) aszszony hozzájok közelítvén, dícsérte a' gyermekeket, hogy melly szépek, 's megölelte őket. Kevés szempillantatok alatt egy valami 40 esztendő férjfiú is közelített hozzájok kék felső-kaputban, ki a' bokrok között jött-ki, 's az idősebb gyermeket megölelte, a' ki azonnal kiáltozni kezdett: Mama! Mama! A' gégejét elvágta vala a' gyilkos egy késsel, 's az alatt míg az anya azt vizsgálta, hogy a' gyermeknek mi baja lehet, a' másik gyermeket is megölte, 's azután befutott a' fák közzé. Az aszszony kiáltozni kezdvén, az alá 's fel járók oda szaladtak, 's a' lovas policzia is csak hamar ott teremvén vizsgálódni indult, 's nem meszsze és nem soká meglepett egy gyanus embert, kinek Papavoine a' neve 's néhány napoktól fogva Párisban S. Pierre uczában a' Providentzia nevű vendégfogadóban lakott. Elé hozattatván, a' szerencsétlen aszszony mindjárt megesmerte, hogy ez a' gyilkos, azon napon reggel Jean nevű fűszerszám áruló aszszonynál egy asztali kést vásárlott vala. Ezen aszszony is reá ismért az emberre, mint a' ki a' kést vásárlotta nálla. A' rozsa színű ruhás aszszonyt is fogságra tették, kinek Malservait Clotilde a' neve 's a' ki Beauregard uczában a' 36-dik szám alatt lakott. Ennek a' kegyetlen büntételnek valamelly különös környülállásokkal kell függésben lenni, mellyeknek kivilágosodását már most a' vizsgálódó Biráktól lehet várni. —

„Valami esztendővel ezelőtt Rousseau nevű ember Vincennesbe menván, arról tudakozódott, hogy micsoda háznál neveltetnének ott két illy idejű gyermekek? 's ugyan ezen személly most 5 vagy 6 napok előtt ismét megjelent vala Vincennesben hasonló tudakozódással, sőt azt is kinyilatkoztatta, hogy az a' ki megmondaná néki, hogy a' két gyermekek hol ne-

vettetnek, 1000 Frank jutalmat kapna. Lakása ezen személynek Király uczaban volt egy korcsmárosnál. —

„A' kiseded holt testek a' Vicennesi Polgármesterhez vitettetvén 's nálla léte-tetvén, a' gyilkosnak gondoltatott személy az ország' szokásai szerént a' holt testek-nek elejikke állittatott, de egészszen hi-degen és minden felindulás nélkül viselte magát. Ezen gondolt bűnös, Papavoine és Malservait aszszonyság, már most Párisban a' K. Prokurátor előtt állanak, ki az elő-visgálódásoknak megtétele után ítélszék' elébe állítja őket.

Valami kevés világosságot vethet ezen szörnyű gyilkosság' indító okának lega-lább gyenge gyanítására a' Csillag ujság-ban az a' megjegyzés, hogy ezen két kis gyermekeknek atyja valamelly gazdag fa-miliából való ifjú ember volna, a' ki ezen gyermekeket magáéinak lenni esmervén ezeknek annyát feleségül akarta venni ro-konainak nagy boszszúságokra, a' kik et-től nagyon idegenkedtek.

Ugyancsak a' Monitör közli a' követ-kező tudósítást, a' melly Aug. 29-diknap-ján indult Smyrnából: — „Egy Francia Bombárd (ágyus csajka) La-jenne-Rose Mé-lanie, Salonikból, hol fát rakott vala fel, Jul. 5-dikan ide Smyrnához kikötvén, itt öt Török útast vett-fel, hogy Alexandria-ba vigye, a' hova menni szándékozott. Ezen Bombárd Jul. 11-dikén, midőn Rho-dus felé evezne, eszébe vette, hogy há-rom Albániai prédáló hajók közelitene-k feléje, mellyek között egygyik azonnal reá ágyuzott és ötöt elfogta. A' tengeri ra-gadozók a' Bombárdra által menvén ott minden féle kegyetlenségeket követtek-el, a' hajót, minekutánna arról az öt Török útasokat egy idős Göröggel 's egy ifjú ma-trozzal egyetemben a' magok hajójikra ál-tal szállították volna, az úgy nevezett Ör-

dög' szigetéhez vezették, ott a' hajós Ka-pitányt 's a' hozzátartozó hajósokat, hogy vagyonaikat elé adják, kegyetlenül meg-kínózták, kiprédálták, 's azután a' Bom-bárdnak belső részébe zárván őket, an-nak fenekét, egy Tót országi ember által megfuratták, 's a' hajót a' belé zárt em-berekkel együtt a' tengerbe süllyesztet-ték. —

„A' tengerbe süllyesítetett emberek a' Kapitánnyal együtt ötön voltak. Csak a' második Kapitány Bouis maradott élet-ben, kit egy halasz hajós félholtan fogott-ki a' tengerből, 's ötöt Scopoliba vívén, itt egy Nápolyi hajóra tette és Syrábakül-dötte, a' honnét végezetre Zara nevű Sar-díniai Kapitány Smyrnába hozta, hol a' Francia Conzuli Cancelláriában a' törté-netnek minden környülállásait jegyző könyvbe iratta. —

„Mihellyest a' Levántén tartózkodó Francia hajók Komandansa línea hajós Kapitány Droault ezen történetet meg-értette, egy fregáttal 's egy kisebb hajó-val tüstént a' prédálók' kergetésére indult, 's hogy annál könnyebben reájok találhas-son, Bouis Kapitányt is elvitte magá-vai, minden segedelemmel viseltetvén e-ránta.

A' Journal-de-Paris így irt Oct. 15-kén a' feljebb megnevezett két szerencsét-len gyermekeknek a' Vinennesi erdőben történt gyilkos megölettetésekről: —

„Itt még most is ez az irtóztató gyil-kosság a' közönséges beszélgetésnek tár-gya. Mindenek azon török elméjeket, hogy milehetet ezen undorító cselekedetre az in-dító ok. Annyi egészszen bizonyos, hogy azon ifjú embernek, ki ezen szerencsét-len gyermekeknek az apjuk volt, a' neve Gerbod vagy Gerbault. Ez egy nagyon gazdag nyereggyártónak a' fija. Papavoine is hasonló gazdag posztócsinálónak a' fi-

a. Született Mouyben Clermont mellett, egy kisdud városban, hol 600 lelkek laknak, az Oise departamentjében. Eleintén tengeri szolgálatot tett. Atyja halála után által vette frábrikájának folytatását, melly a' K. tengeri katonaság' számára posztót szolgáltatott, és így nagyon jól birta magát; fáabrikája 70,000 Franknál többre becsültetik. Bajos társalkodású, a' becsületre nagyon vágyó 's szerencsekívánó embernek írják lenni: de még eddig semmi karakteréből ki nem lehetett hozni, hogy illy iszonyú gyilkosságnak elkövetésére alkalmatos ember volna.

Az a' hideg vérűség, mellyet ő a' holt gyermekekkel lett szembeállítatáskor mutatott, tőlle azonnal eltávozni látszott, mihellyest a' Sz. Péter uczában az ő volt szállásán a' Bírak a' visgálódást, a' melly 16 órákig tartott, elkezdették, és ott nagyon fontos írásokra találtak, mellyekből ezen gyilkosságra nagy világosság háromlott; sőt úgy beszélnek, a' mi több, hogy több személyek belé keveredtek a' dologba, a' kik Papavoínét ezen gyilkosságra nagy jutalomnak ígérese által vették, mint ezen írások mutatják. Beszéllik, hogy ezen írásoknak megtalálataása úgy reá ijesztett a' bűnösre, hogy alig álhatott-meg a' lábain, 's úgyszólván mintegy emelve tétett-be a' Fiákerbe, melyben a' fogházba vissza vitték.

„Malservait Clotilde aszszony-ságot, ki az erdőben a' két gyermeket megölelte, éppen azon rozsa-szín öltözetben állították tegnap a' Bírak' elejébe, melyben a' fátális vasárnapon az erdőben megjelent volt. A' kést még nem találták-meg mellyel a' gyilkosság elkövettetett, de nagyon keresik a' bokrok között.

Megparancsolván az Országlószék annak felszámoltatását hogy a' revolúziós mőkben a' jószágok' elfoglaltatására néz-

ve kiadatott törvényeknek ereje szerént, hány eladások és egész summa szerént mennyit érő eladások történtek, ennyi lett a' resultatum:

Kivándorlásért estek 426,000 eladások;
ezekből bejött 1,050 millió Frank.
Megítéltetésért estek 15,000 eladások;
ezekből bejött 20 millió 900,000 F.
Deportáltatásért estek 16,000 eladások;
ezekből bejött 20 millió 400,000 F.

A' melly jószágok az Assignáták idejiben adattak-el, ezen felvetésben az akkori pénzfolyamatra vonattatva fordulnak elé. Eladattak tehát a' revolúzió alatt 1091 millió 300,000 Frankot érő jószágok, a' melly summából azonközben kikell venni azon summákat, mellyeket az Országlószék a' Kivándorlott, Megítéltett, és Deportáltatott személyek' hitelezőjének a' bevett summából lefizetett.

A' Királynál Oct. 10-dik napján fényes udvarlás lévén, azt jegyzik-meg, hogy Constant Beniámin is ott volt.

A' Király a' Bordeauxi kis K. Princzet az Angouleme' nevét viselő Vasas Regimentnek Obersterévé tette. A' Regiment ezen-túl Bordeaux-Regement nevet visel, a' kicsiny Princz pedig már a' maga Regimentje' formaruhájában szokott közönséges alkalmalkatosságokon megjelenni.

Nagy Britannia.

A' Párisba rendeltetett új Ánglus Nagykövet Lord Granville Oct. 7-kén útnak indult Páris felé.

Már jelentettük, hogy azt az Északi Ámerikai embert, a' kit Almeriánál a' Spanyol támadokkal elfogtak, az ő nemzete' Madritban lévő Követjének közbenjárására elbocsátották, melyhez most azt adhatjuk az újabb ujságlevelekből, hogy ellenben két Ángliai embert, kik éppen ezen ügyért

verekedvén elfogattattak vala, megítéltek és meg is öltek.

A' következő megjegyzést Londoni ujságokban olvassuk: Londonban 1821-ben 82, 1822-ben pedig csak 33 emberek ölték-meg magokat. Párisban a' hasonló magok gyilkosinak száma a' mult esztendőben 360—370-re telt. Úgy látszik, így szólnak ezen megjegyzés után az említett ujság-levelek, hogy ezen megjegyzés szerént a' Párisi lakosok négyszerte hajlandóbbak az önn-gyilkosságra, mint az Anglusok. — „Hanem (így fejtik-meg magok az Anglus írók a' dolgot) ezen mi valóban nem csudálkozhatunk, mihelyest azt meggondoljuk, hogy nállunk olly sok alkalmatosság van arra, hogy az emberek magokat felakasztassák, hogy ritkábban juthat eszékbe az önn'-magok' felakasztása, vagy ritkán jutnak abba a' kísértetbe, hogy magok akaszszák-fel magonkat. — Ezen megjegyzéssel odá czéloznak ezen Anglus írók, hogy nállok 200-ra telik azon bűnöknek a' száma, a' mellyekért halál van határoztatva.

Londonba olly tudósítás érkezett Napkeleti Indiából, hogy az Anglusok a' Birman birodalomnak Ranguhn nevű legfőbb kikötőhelyét az Irabaddni viznek torkánál Máj. 11-dik napján elfoglalták. — (Ezen Birman nemzetet legalább is 18 millió emberekből írják állani).

Hogy melly fontos oka légyen az Anglusoknak arra az iparkodásra, hogy magokat Áfrikában az úgynevezett Aranyparton jól meg erőssithessék, megtetszik a' Londoni Kurirnak itt következő kevés szavaiból, a' mellyek ezen ujságban egy hosszú előadásnak végző szavai: —

„Nékünk, úgy mond, minden képpen arra kell fordítani iparkodásunkat, a' mi által magunkat ezen nemzetek közt legjobban megerössithetjük, melyre legjobb eszköz az, hogy a' körülettünk találtató nép-törzsököket pallérozuk-ki, miveljük-ki. Már a' Fantis, Wegu, Ajumacon, Ac-

cra és Aki nevű eredeti lakosokról, mint szövetséges szomszédainkról, úgy szolgálhatunk. Ezeknek gyermekeik már Anamaboéban és Accraban a' mi iskoláinkban neveltetnek, 's kormányozásunkal meg vagynak elégedve, 's minden kinézések szerént remélhetjük, hogy az Arany-part réánk nézve fontos birtokká leszen idővel. Nem is ok nélkül viseli ezen vidék a' maga, nevét, az Arany-part nevezetet. Tudva van melly elfogyhatatlan ércz-erek találtatnak ezen hegyekben. Szántalan éléfant-csordák lakják az erdőket; a' palma-olajat nagyon könnyű szerezni, 's mit várhatunk még jövődőben illy jó földtől 's illy boldog ég alatt? Itt a' legfainobb gyopot (pamut) különös szorgalmatoskodás nélkül nevededik. A' kávé és czukor különösen szeretik ezen helyet. Az indigé magától terem a' miveletlen mezőn. Az Indusbuzát innét már Madeiráig viszik. Az apróbb szerzeményeket, milyenek a' viasz Gummi a' Börök 's egyebek, nem is említjük. Nevezzen bár hát valaki ennél egy gazdagabb országot.

Tudjuk, hogy melly nagy számmal járkálnak már ma a' gőz-hajók, mint postahajók, valamint az Európai úgy az Európán kívül találtató kikötő helyekbe. Az újabb rendelkezések szerént három nevezetes helyekre kezdtek ilyen hajókat Angliából ismét, mint rendes postát, jártatni. Mind a' három Spanyol Ámérikába jár, úgy mint: Mexikóban Veracruzba, 's Columbiában Carthagenába és La-guayrába. Ezen kikötőhelyekbe minden hónapban el-evez Angliából egy-egy ilyen gőz-postahajó, 's viszen útasokat, leveleket, 's portékát is, ha nem nagy a' tereh. Egygyik minden hónapban az első Szerdán, a' más kettő mindenkor a' hónap' harmadik Szerdáján indul útnak. Ágyuk is találtatnak mindeniken a' végre, hogy magokat a'

Napnyugoti Indiai tengeri ragadozók ellen védelmezhető. Veracruzból, vagy pedig ha itt a part felől fúvó szél a hajónak oda való bevezését gátolná, Alvarádóbol, a melly ide nem messze van, rendszerént való leveles posta jár a fő város felé, Mexiko felé; valamint szintén Carthagenából Quito, Guayaquil, Lima, és Valparaiso felé, 's hasonlóképpen La Guayrából Caraccas 's Columbiának minden belső része felé. Ha már azt meggonja az ember, hogy egy illy hajó ezen végzetlen utat valamint oda úgy vissza felé is 16—18 napok alatt megtészi, által láthatja, hogy melly nagy segedelmére lehet ez a kereskedő világnak. Megérkezvén a hajó az Anglus parthoz, onnét közönségesen Staféták által szokták 20 órák alatt a leveleket Londonba küldeni.

Néhány esztendőktől fogva már Buenos-Ayresbe is járnak ezen gőz hajók Angliából,

Bécsi Nagy Lotteria.

Császár és Ap. Király Ő Felsége ezen három öszszecsatolt birtokok ugymint: Csehországnak Pilseni kerületében Praschno-Augezd 's a hozzá tartozó kék köves-bánya és huta, továbbá a Vorarbergi kerületben a Bregenczi Cs. K. vidéken fekvő jószág. a melly Haarderikastélynak neveztetik, az ahoz tartozó Mittelweyerbergi Karton-fabrikával együtt, végre Bécsben Gumpendorf nevű külsővárosban a 151-dik szám alatt lévő szép Ház három tulajdonosainak kegyelmesen megengedni méltosztatott, hogy ezen fent megnevezett birtokokat öszszefoglalva egy Lotteria által

kijáczodják, melyhez képpeszt ezeknek kijáczását a Bonnet de Bayard Cs. K. Privilegiált Nagykereskedő háza a maga felelete alatt Reversalisának betétele mellett, által vette. Ezen most megjelent Lotteria áll 115,000 vonó-czédulákból (los) mellyek között 105,500 feketék vagynak és ezek 10 Bécsi becsü forintokért adattatnak; továbbá 6000 kék és 3500 veres vono-czédulákból, a melly 9500 utólsók arravalók, hogy mint tizenegygyedikiek, fellyűladattassanak, azoknak a kik egyszersmind tíz czédulát vesznek.

Azon esetben, hogyha a birtokoknak szerencsés elnyerőjik ezeket magoknak megtartani nem akarnak, ezen esetben a feljebb említett Nagykereskedő-ház Praschno-Augezdért 125,000; a Mittelweyerburgi jószágért és fábricaért 75,000; 's a Bécsben lévő házért 50,000 Bécsi becsü forintokat ígér váltságúl.

A nyerések egész száma 5215, mellyekközzül 4615 pénzben áll, és az ajánlott váltság summák is ide értetvén 335,334 B. b. forintokat teszen. Továbbá lesznek még 600 nyerések, mellyek ezüst edényekből állanak 's mind együtt 7,360 lóthot nyomnak. Ebből 31,850 B. b. forintokat érők a 6000 a kék szabad czédulákért, 2000 B. b. forintokat érők pedig 250 ezüst edényekből álló 3,431 lóthot nyomó nyerésekkel 3,500 veres jutalom-czéduláknak határozattak. Egy czédula 15-ször nyerhet.

Ezen Lotteria különösen az illy nagy számmal még eddig soha elé nem fordult ezüst nyerések 's általjában a maga tulajdonságai által olly módon különbözteti magát, hogy a Bonnet de Bayard Nagykereskedő-háza eltökéllette magában, hogy a sors-vonást a közelébbi Februáriusnak 5-dik napjára, és így valami négy hónapokra, hirdesse-ki.